

KUORTANEEN KUNTA

Hietaharjunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

12.4.2022, päivitetty 10.5.2022, 3.11.2023, 11.8.2026

Liite 1

Kaavoituksen alkaessa osana kaavatyön ohjelmointia laadittavassa **Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa** (OAS) esitetään suunnitelma osallistumisen ja muun vuorovaikutuksen järjestämisestä sekä vaikutusten arvioinnista. (AKL 63 §)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tehdään asukkaita, järjestöjä, kunnan ja valtion viranomaisia sekä muita osallisia varten. Sen tulisi antaa perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista niin, että osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnitteluprosessin kuluessa.

1 Perustiedot – Mitä on tekeillä, mitä ja mihin suunnitellaan

1.1 Johdanto

Ilmatar Energy Oy:n hankekehitysyhtiö Ilmatar Kuortane Oy suunnittelee Hietaharjunkankaan tuulivoimapuiston rakentamista Kuortaneen kunnan alueelle. Tarkoituksena on laatia Alueidenkäyttölain (132/1999, AKL) mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka perusteella voidaan myöntää suoraan rakentamisluvat tuulivoimayksiköiden rakentamiselle (AKL 77 a §).

Kaavasunnittelu aloitettiin samanaikaisesti Kuortaneen Hietaharjunkankaan ja Napalankallioiden sekä Seinäjoen Palopättäränmäen kanssa. Kaavaluonnosvaiheessa Kuortaneen Hietaharjunkankaan ja Napalankallioiden alueille laadittiin yhteinen kaavaluonnos, jossa osoitettiin 26 tuulivoimalaa (luonnoksessa Hietaharjunkankaan alueella 13 tuulivoimalaa). Kaavaehdotusvaiheessa Kuortaneen kaava-alue on supistettu siten, että Napalankallioiden alue on rajattu ulos kaavaehdotuksesta ja kaavoitusta jatketaan vain Hietaharjunkankaan alueella. Tavoitteena on mahdollistaa Hietaharjunkankaan alueelle enintään 12 tuulivoimalan rakentaminen (voimaloiden kokonaiskorkeus max. 300 metriä).

Hietaharjunkankaan alueelle on laadittu ympäristövaikutusten arviointi (YVA) yhdessä Napalankallioiden alueen sekä Seinäjoen Palopättäränmäen alueen kanssa. Osayleiskaavassa hyödynnetään YVA:n yhteydessä laadittuja selvityksiä.

Osayleiskaavassa ratkaistaan tuulivoimapuistojen maankäyttö sekä tuulivoimaloiden määrä ja sijoittuminen. Osayleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) yhteydessä tehtävät selvitykset ja arvioinnit sekä yhteysviranomaisen antama perusteltu päätelmä. Lisäksi osayleiskaavan laadinnassa otetaan huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin yhteydessä esiin tulevat asiat.

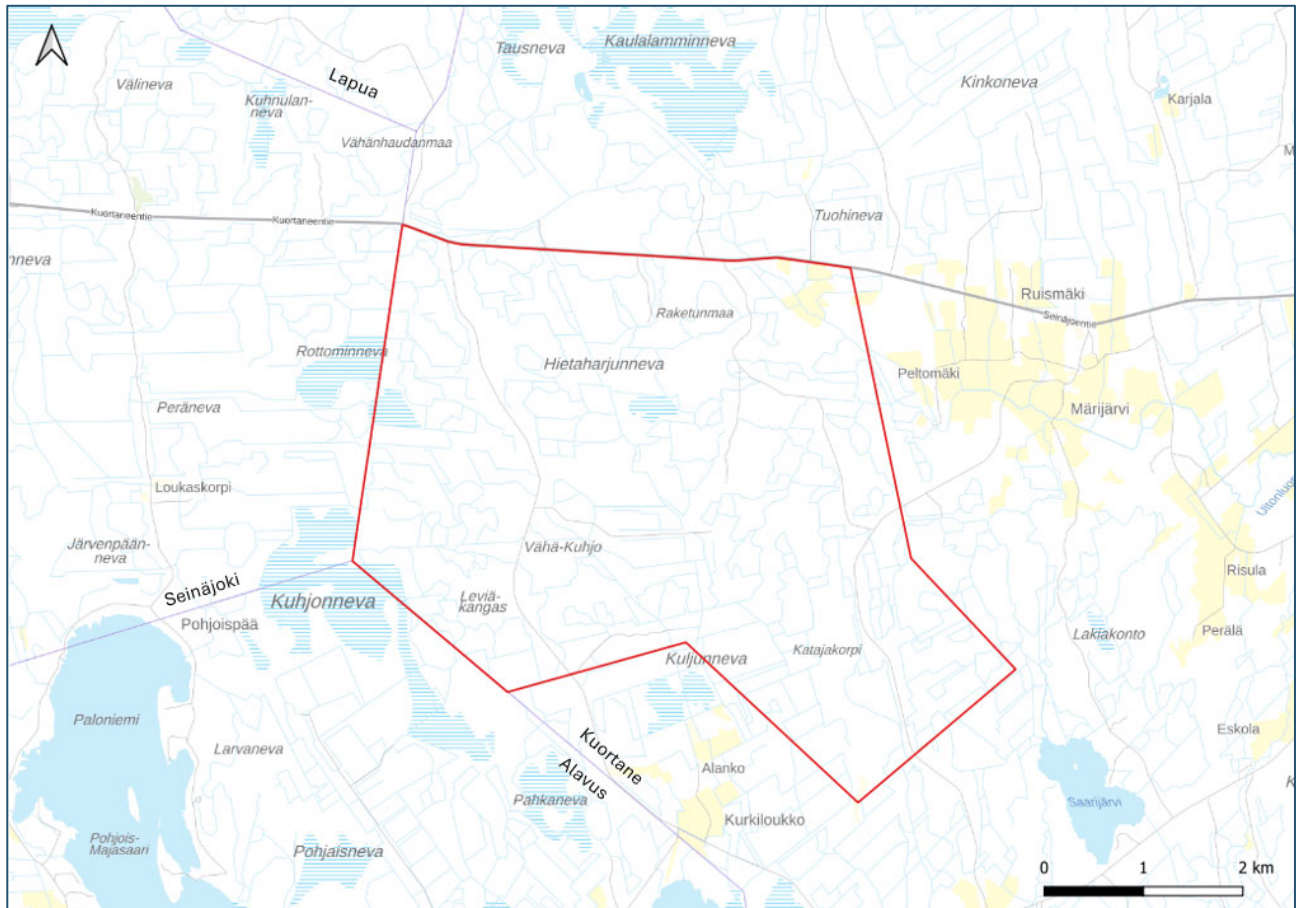
Ilmatar Energy Oy:n toimittama kaavoitusaloite on hyväksytty Kuortaneen kunnanvaltuustossa 11.10.2021 § 58. Kuortaneen kunta ja Ilmatar ovat laatineet kaavoitussopimuksen, jossa määritellään AKL 77c §:n mukaisesti kaavan laadinnasta aiheutuvien kustannusten jakautumisesta.

1.2 Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue (n. 2350 ha) sijaitsee n. 8 km Kuortaneen keskustasta lounaaseen Kuortaneenjärven ja Kuorasjärven väliin jäävällä alueella. Kaava-alue rajautuu lounaasta Alavuden ja lännestä Seinäjoen kaupunginrajaan sekä pohjoisesta Kuortaneentiehen (st 697). Lapuan kaupunginraja sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä pohjoisluoteeseen alueesta.

Alueen raja-alue on esitetty seuraavassa kuvassa.

Kuva 1. Kaava-alueen raja-alue. Taustakartta © MML

1.3 Tavoite

Tavoitteena on mahdollistaa enintään 12 tuulivoimalan rakentaminen Hietaharjunkankaan alueelle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä (roottorin halkaisija noin 180 metriä) ja tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 7-10 MW.

Osayleiskaavalla mahdollistetaan lisäksi tuulipuiston alueelle rakennettava/parannettava huoltotieverkosto, joka mahdollistaa pääsyn voimalapaikoille. Tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein pääsääntöisesti huoltoteiden yhteyteen kaivettaviin kaapeliojiin. Sähkönsiirtoa varten suunnittelualueelle mahdollistetaan tarvittavien sähköasemien ja energiavarastojen rakentaminen. Sähköasemalta rakennetaan ilmajohto valtakunnanverkon liityntäpisteeseen. YVA-menettelyssä on tarkasteltu tarkemmin tuulivoimapuiston liittämistä valtakunnanverkkoon:

- SVE1: Seinäjoen eteläpuolitse Fingrid Oyj:n Seinäjoen sähkönsiirtoasemalle
- SVE2a: Uusi kytkinlaitos Alajärvi-Seinäjoki 110 kV:n tai 400 kV:n johtojen yhteyteen
- SVE2b: Seinäjoen pohjoispuolitse Fingrid Oyj:n Seinäjoen sähkönsiirtoasemalle
- SVE3: Kuortaneen pohjoispuolelle Fingrid Oyj:n nykyiseen voimajohtoon

Osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon myös muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin edetessä muodostuvat tavoitteet. Suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaavassa osoitetuista toiminnoista ei aiheudu esimerkiksi kaava-alueen luonnonympäristöön, eläimistöön ja linnustoon, ympäröivän alueen asukkaisiin, alueella harjoitettavaan maa- ja metsätalouteen tai muihin elinkeinoihin kohdistuvia kohtuuttomia vaikutuksia.

Hietaharjunkankaan osayleiskaavan hyväksymisestä päättää Kuortaneen kunnanvaltuusto.

2 Suunnittelun lähtökohdat

2.1 Suunnittelualueen nykytila

Kaava-alueesta suuri osa on metsätalousmaita, mutta alueelle sijoittuu myös avosoita. Kaava-alueella ja sen lähiympäristössä muutamia peltoalueita ja lähiympäristössä myös turvetuotantoalueita. Kaava-alueen metsät ovat pääosin nuoria, varttuvia tai varttuneita, pääosin mäntyvaltaisia kasvatusempeksiä. Alue on maastonmuodoiltaan vaihtelevaa.

Alueen pohjoispuolelta kulkee seututie 697 Seinäjoelta Kuortaneelle, minkä lisäksi alueella on myös muuta olemassa olevaa tiestöä.

Hietaharjunkankaan kaava-aluetta lähin taajama-alue on Kuortaneen kirkonkylä n. 9 kilometriä alueesta koilliseen. Alle 20 km säteellä kaava-alueesta on lisäksi useita muita taajamia, sekä kyliä ja pienkyliä. Alueella ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia. Maanmittauslaitoksen maastotietokanta aineiston mukaan kaava-alueella sijaitsee kaksi lomarakennusta. Kyseisille lomarakennuksille on tehty käyttötarkoituksen muutos. Lähin asuinrakennus sijoittuu n. 2,1 kilometrin ja lomarakennus 2,0 kilometrin etäisyydelle lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Kaava-alueella harrastetaan metsästystä ja muuta jokaisenoikeudella tapahtuvaa virkistyskäyttöä.

Hietaharjunkankaan kaava-aluetta lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on 4,5 kilometrin etäisyydellä alueen itäpuolella sijaitseva Kuortaneenjärven kulttuurimaisemat. Maakuntakaavassa osoitettuja lähimpiä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeitä alueita edustavat Ruismäki n. 2,1 km, Märijärvi n. 3,0 km, Rissan talo ja Loueslahden loma-asutus ja sydänmaan asema-alue n. 6,1 km sekä Hynniläntien varren asutus n. 6,1 km suunnitelluista voimaloista.

Alueelle ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeä Lahdenkankaan pohjavesialue (1030002) sijaitsee noin 6,3 kilometrin etäisyydellä kaava-alueen kaakkoispuolella ja noin 7,8 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta.

Alle 10 kilometrin etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu myös kaava-alueen koillispuolella, noin 9 kilometrin etäisyydellä sijaitseva 2-luokan vedenhankintakäyttöön soveltuva Hietalankankaan pohjavesialue (1030001).

Erityisiä linnustollisia arvoja sijoittuu suunnittelualueen lähiympäristön avoimille suoalueille. Esimerkiksi Kaulalamminneva-Tausnevan sekä Hirvijärven tekojärven alueet ovat maakunnallisesti arvokkaita lintualueita (ns. MAALI-alue). Lähistöllä on myös suojellun petolinnun pesäpaikkoja.

2.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alueidenkäyttölain mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava 1.4.2018 voimaan tulleiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa, auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys, toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

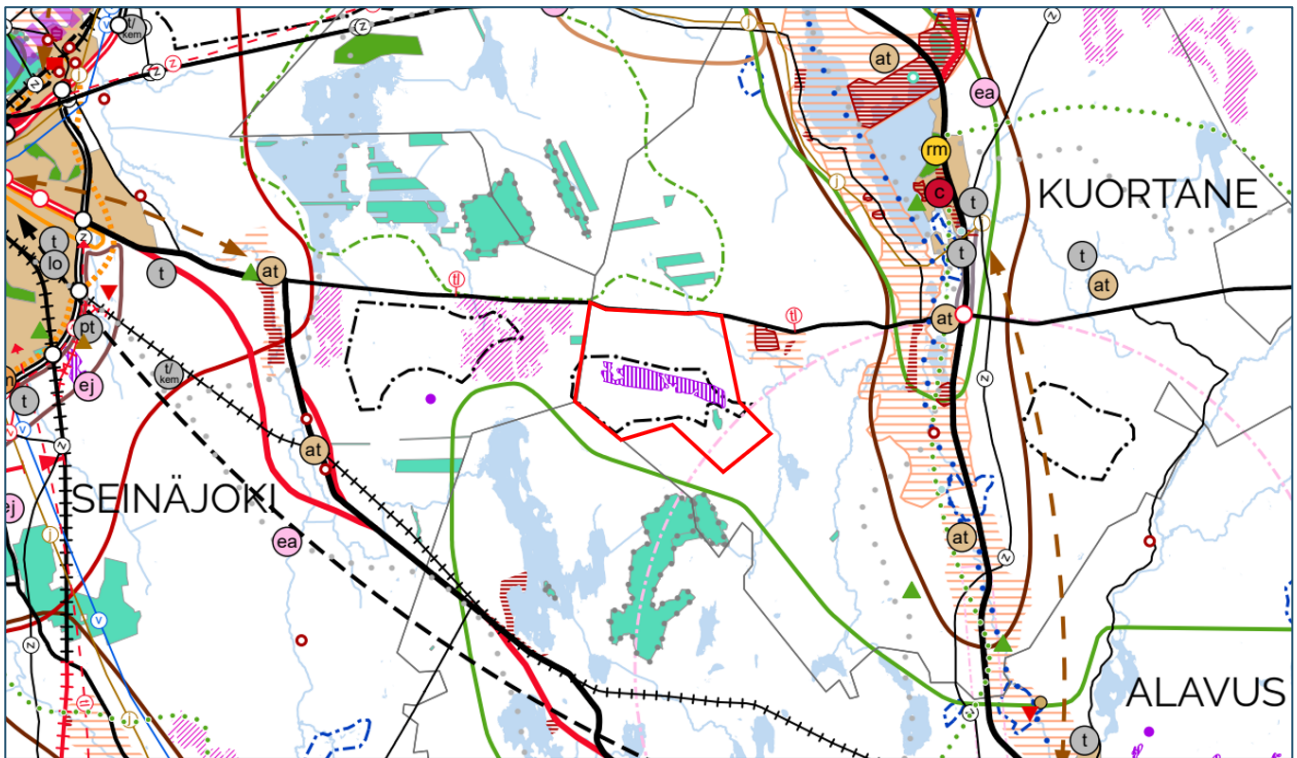
Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

2.3 Maakuntakaava

Kaava-alueella on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050, joka hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 16.9.2024. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 17.12.2024 maankäyttö- ja rakennuslain (201 §) mukaisesti määrätä Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 tulemaan voimaan. Maakuntakaavan voimaantulosta on kuulutettu 20.12.2024. Voimaan tullessaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on kumonnut aiemmin hyväksytyt voimassa olevat Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavat kokonaisuudessaan.

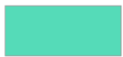
Hietaharjunkankaan kaava-alue on pääosin osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi. Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue, jolla tarkoitetaan vähintään seitsemän (7) teollisen kokoluokan tuulivoimalan muodostamaa kokonaisuutta.

Kuva 2. Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050. Kaava-alueen rajausta esitetty punaisella viivalla.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 kaava-alueelle tai sen läheisyyteen on osoitettu seuraavat suunnittelun vaikuttavat toiminnot ja merkinnät:

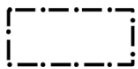
Luonnonsuojelualue

Merkinnän kuvaus:

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Tuulivoimaloiden alue

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue, jolla tarkoitetaan vähintään seitsemän (7) teollisen kokoluokan tuulivoimalan muodostamaa kokonaisuutta. Alueen tuulivoimaloiden kokonaismäärä ja sijainti, sekä alueelle sijoitettavien tuulivoimaloiden korkeus ja voimalehto määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Suunnittelumääräys:

Maakuntakaavassa annetaan tuulivoimaan liittyen koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys, joka tulee huomioida tuulivoimaloiden alueiden suunnittelussa aluekohtaisten suunnittelumääräysten lisäksi.

Tuulivoimaloiden alueen 16 (Leviäkangas, Kuortane ja Seinäjoki) yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida tuulivoiman vaikutukset alueilla todettujen suurten petolintujen reviireihin. Voimaloiden määrä ja sijainti tulee suunnitella siten, ettei merkittäviä yhteisvaikutuksia muodostu reviirille suunniteltavien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

[- -]

Tuulivoimaloiden alueen 16 (Leviäkangas, Kuortane ja Seinäjoki) yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentaminen merkittävästi heikennä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden tai merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen maisemakuvaa.

Maa- tai kalliokiviainesten ottoon soveltuva alue.

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta määrällisesti, laadullisesti ja/tai sijainnin perusteella merkittäviä maaperän tai kallioperän kiviainesvaroja. Alueiden rajaukset tarkentuvat arvioitaessa ottamisedellytyksiä maa-ainelain edellyttämällä tavalla.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida maa- ja kalliokiviainesten ottamisedellytysten säilyminen. Suunnittelussa on huomioitava toiminnan vaikutukset asutukseen, luonto- ja kulttuuriympäristöön, maisemaan, kulttuuriperintöön, vesistöihin sekä liikenteeseen. Maa- ja kalliokiviainesten ottamista suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö, joka tulee sovittaa yhteen ympäröivien alueiden maankäytön kanssa.

Turvetuotantoon soveltuva alue.

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. Turpeenoton laajuus ja sijainti alueella määräytyy tuotantoaluekohtaisen suunnittelun ja ympäristöluvan perusteella.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida turvetuotannon vaikutukset asutukseen. Alueen käyttöönoton suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen ja valuma-alueella yhtäaikaaisesti tuotannossa olevien alueiden määrään siten, että turvetuotanto osaltaan ottaa huomioon vesienhoidon toimenpideohjelmissa asetetut tavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Suunnittelussa on huomioitava tuotantoalueiden yhteisvaikutukset vesistöihin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus, sekä tarvittaessa vaiheistettava tuotantoa huomioiden alapuolisten vesistöjen tila. Suunnittelussa tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen ja suunnitella tuotanto siten, ettei se aiheuta merkittävää hapanta huuhtoumaa.

Seututie tai pääkatu

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan seututiet ja niihin kuuluvat katuosuudet. Seututiet yhdistävät kuntakeskukset tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa sekä palvelevat seutukuntien liikennettä ja liittävät näitä valta- ja kantateihin.

Suunnittelumääräys:

Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Tien luokituksen muutos

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan tien toiminnallisen luokan muutostarpeet sekä pääväyläverkosta valtatiellä 3 puuttuva osuus Jalasjärvi-Pohjanmaan maakunnan raja.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat keskeinen osa maakunnan ekologista verkostoa. Aluerajaukset ovat yleispiirteisiä ja niiden sisällä voi olla useita eri maankäyttömuotoja. Merkintä sallii mm. maa- ja metsätalouden harjoittamisen, metsästyksen, jokaisenoikeudella tapahtuvan virkistyskäytön ja toiminnan, jolle on myönnetty tai myönnetään ympäristölupa. Alueella on sallittu Puolustusvoimien toiminta ja alueen kehittäminen Puolustusvoimien tarpeisiin.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee selvittää ja ottaa huomioon luonnon monimuotoisuusarvot ja edistää niiden säilymistä, sekä välttää luontoympäristön pirstoutumista. Alueen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee erityisesti huomioida niiden elinkeinojen turvaaminen, kuten maa- ja metsätalous, jotka toiminnallaan ylläpitävät alueelle ominaisia luontotyyppejä ja edistävät niiden säilymistä.

Suojavyöhyke, varalaskupaikka

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan tieverkkoon kuuluvan varalaskupaikan suojavyöhyke, jonka säde on 12 km mitattuna varalaskupaikan kiitotien keskikohdasta.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa otetaan huomioon lentoliikenteen varalaskupaikasta aiheutuvat maankäytön rajoitukset. Kaikista yli 30 metriä korkeista rakennuksista, rakennelmista ja rakenteista on pyydettävä Puolustusvoimien lausunto.

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueet (VAMA, Valtioneuvosto 2021).

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisema-alue kokonaisuutena, sen erityispiirteet ja ajallinen kerroksellisuus siten, että siihen liittyvät arvot turvaan ja aluetta voidaan kehittää. Avoimen, yhtenäisen peltoalueen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijoittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Aluetta koskevasta merkittävästä hankkeesta tai suunnitelmasta on pyydettävä lausunto alueelliselta vastuumuseolta ja tarpeen mukaan valtion muilta keskeisiltä viranomaisilta, joiden toimialaa käsitellään.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisema-alue kokonaisuutena, sen erityispiirteet ja ajallinen kerroksellisuus siten, että siihen liittyvät arvot turvataan ja aluetta voidaan kehittää. Avoimen, yhtenäisen peltoalueen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijoittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Aluetta koskevasta merkittävästä hankkeesta tai suunnitelmasta on pyydettävä lausunto alueelliselta vastuumuseolta ja tarpeen mukaan valtion muilta keskeisiltä viranomaisilta, joiden toimialaa käsitellään.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, kohteet ja tie (RKY, Valtioneuvosto 2009). Pienialaiset alueet osoitetaan kohdemerkinnällä.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön turvaaminen. Suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on varmistettava, että kulttuuriympäristön ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Uusi rakentaminen ja ympäristön kehittäminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön erityispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen. Aluetta koskevasta merkittävästä hankkeesta tai suunnitelmasta on pyydettävä lausunto alueelliselta vastuumuseolta ja tarpeen mukaan valtion muilta keskeisiltä viranomaisilta, joiden toimialaa käsitellään.

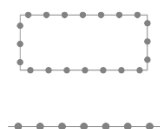
Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Merkinnän kuvaus:

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön (MKY) alueet, kohteet ja tie. Pienialaiset alueet osoitetaan kohdemerkinnällä.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa ja ylläpidossa on huomioitava arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön sekä luonnonperinnön turvaaminen. Tarkemmassa suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa tulee turvata sekä edistää kylä- ja kaupunkikuvan rakennusperinnön arvojen säilymistä ja kehittämistä. Uusi rakentaminen ja ympäristön kehittäminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen. Aluetta koskevasta merkittävästä hankkeesta tai suunnitelmasta on pyydettävä lausunto alueelliselta vastuumuseolta ja tarpeen mukaan valtion muilta keskeisiltä viranomaisilta, joiden toimialaa käsitellään.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue

Merkinnän kuvaus:

Alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvat tai siihen ehdotetut alueet. Alueiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty luonnonsuojelulaissa.

Matkailun ja virkistyksen kehittämisvyöhyke

Merkinnän kuvaus:

Matkailun ja virkistyksen kehittämisvyöhykkeinä osoitetaan luontomatkailun ja virkistyksen vetovoima-alueet. Alueisiin sisältyy mm. kansallispuistot, Unesco Global Geopark -alueen kohteita sekä luonnonsuojelu- ja maisema-alueita, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palvelevia laajoja kokonaisuuksia

Suunnittelumääräys:

Aluetta tulee kehittää valtakunnallisesti ja kansainvälisesti kiinnostavana luontomatkailualueena. Suunniteltaessa ja kehittäessä matkailuun ja virkistykseen liittyviä toimintoja tulee kiinnittää huomiota alueen erityispiirteisiin ja hyödyntää sen elämispotentiaalia. Suunnittelussa, rakentamisessa ja muissa toimenpiteissä on huomioitava kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvot.

Koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset

Ekologiset yhteydet

Maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa laajien liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Tunnistettujen ekologisten yhteyksien alueella olevat nykyiset maa- ja metsätalousalueet tulee lähtökohtaisesti säilyttää maa- ja metsätalouksikäytössä.

Tuulivoima

Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, pohjavesiin, kansallispuistoihin, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida eri tuulivoima-alueiden ja niihin liittyvän sähkönsiirron yhteisvaikutukset ja varmistua siitä, etteivät yhteisvaikutukset muodostu asutukselle kohtuuttomiksi.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia.

Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomioita alueella pesivään, aluetta säännöllisesti käyttävään ja alueen yli muuttavaan linnustoon, sekä linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteltuna ei luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.

Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata lentoliikenteen ja Puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa huomioon Puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä, valvontasensoreista ja radioyhteyksien turvaamisesta, johtuvat rajoitteet.

Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydelle varalaskupaikoista.

Tuulivoiman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon Ilmatieteen laitoksen sää-tutkaverkoston tuomat rajoitteet, mikäli tuulivoima-alue on alle 20 kilometrin päässä Ilmatieteen laitoksen operatiivisesta säätutkasta, tai mikäli yli 20 kilometrin etäisyydellä säätutkasta sijaitseva tuulivoima-alue sijaitsee alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyysrajan sisällä olevasta tuulivoima-alueesta.

suunnitelluista voimaloista on Länsirannan osayleiskaava vuodelta 2010, jota on muutettu pieniltä osin vuonna 2016. Kuortaneen osayleiskaavoissa osoitetut rakennuspaikat sijaitsevat yli kuuden kilometrin etäisyydellä voimalapaikoista.

Luonnosvaiheessa Hietaharjunkankaan ja Napalankallioiden (johon Hietaharjunkangas rajautuu pohjoisessa) tuulivoima-alueet esitettiin yhteisellä kaavaluonnoksella. Ehdotusvaiheessa alueet on eriytetty ja kaavoitusta jatketaan vain Hietaharjunkankaan alueella, Napalankallioiden alueen kaavoittamista ei jatketa.

Seinäjoen alueella Hirvijärvi-Varpulan oikeusvaikutukseton rantayleiskaava vuodelta 1983 sijoittuu noin 5,8 kilometrin etäisyydelle lähimmistä suunnitelluista voimaloista. Seinäjoen kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää kyseisen yleiskaavan tarkistuksen ja laajennuksen sekä päättänyt asettaa alueelle rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen. Kaava-alue rajautuu vireillä olevaan Palopättärinmäen tuulivoimaosayleiskaavaan, joka on ollut luonnoksena nähtävillä 7.12.2023 - 2.2.2024.

Alavudella lähimmillään noin 2,2 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista lounaaseen Kuorasjärven ja Mulkujärven alueella on voimassa Alavuden rantaosayleiskaavan 2. osa vuodelta 2009. Lähimmät osayleiskaavassa osoitetut rakennuspaikat Kuorasjärvellä sijaitsevat noin 2,4 kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimalapaikoista. Kuorasjärven pohjoisosan osayleiskaavaan on tehty pienialainen muutos vuonna 2017. Saarimaan osayleiskaava Kuorasjärven luoteisosassa on hyväksytty vuonna 2011.

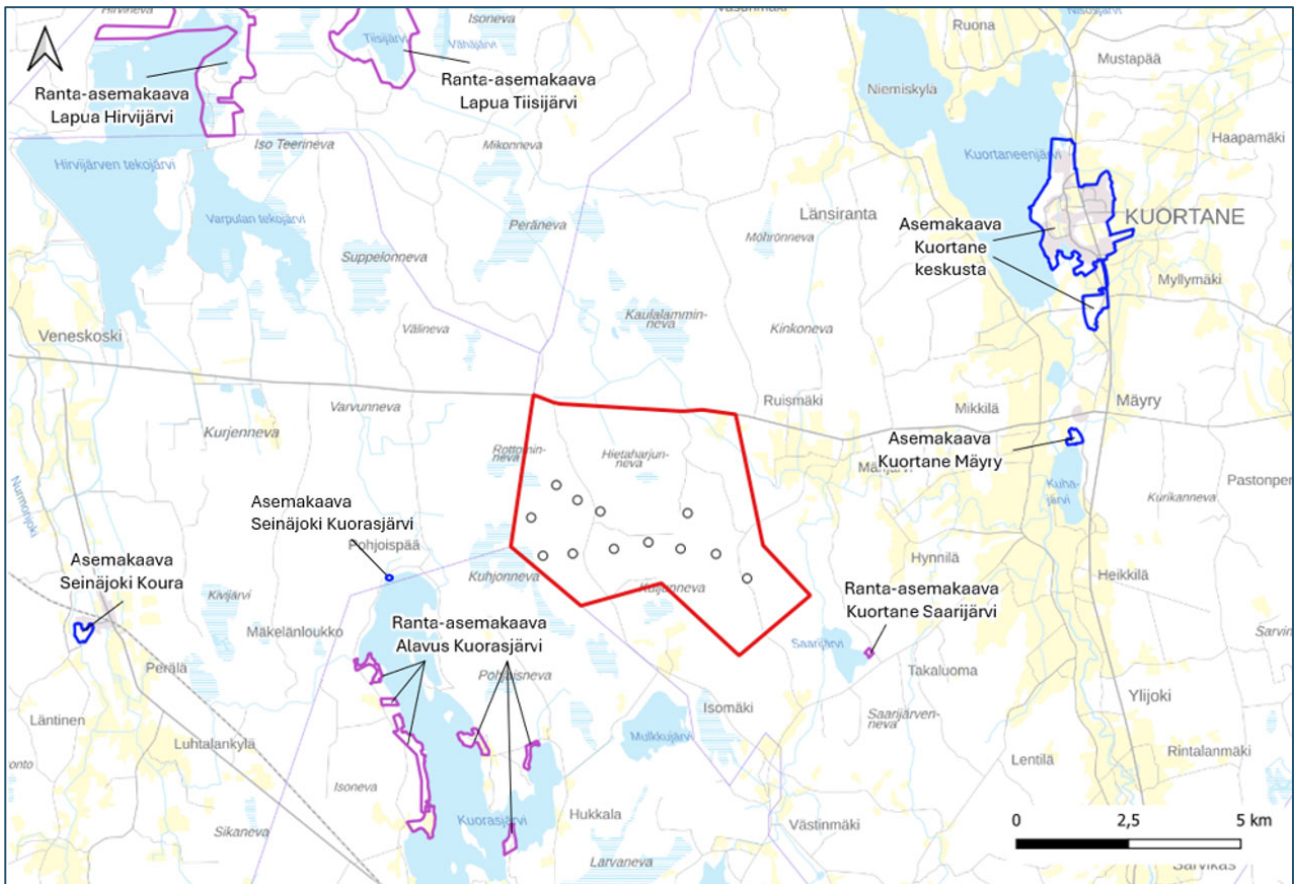
2.5 Asemakaavat ja ranta-asemakaavat

Kaava-alueelle ei sijoitu asema- tai ranta-asemakaavoja. Hietaharjunkankaan kaava-aluetta lähin asemakaava-alue Kuortaneen alueella on Mäyryn asemakaava, joka sijaitsee noin 6,5 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta ja noin 7,7 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimalapaikasta. Kuortaneen keskustan asemakaavoitettu alue sijaitsee noin 7,7 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Seinäjoen kaupungin alueella kaava-aluetta lähin asemakaava-alue on Kuorasjärven pohjoisosassa oleva pienialainen asemakaava noin 2,6 kilometrin päässä alueesta länteen. Asemakaavassa on osoitettu loma-asutusta (RA).

Lähimpänä sijaitseva ranta-asemakaava on Kuortaneella Saarijärvellä noin 1,7 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta kaakkoon ja noin 3,1 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimalasta. Alavudella Kuorasjärvellä on ranta-asemakaavoja, joista lähin on noin kolmen kilometrin päässä kaava-alueen lounaispuolella. Lapualla Hirvijärvellä ja Tiisijärvellä ranta-asemakaavat sijoittuvat lähimmillään noin 7,5 kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta.

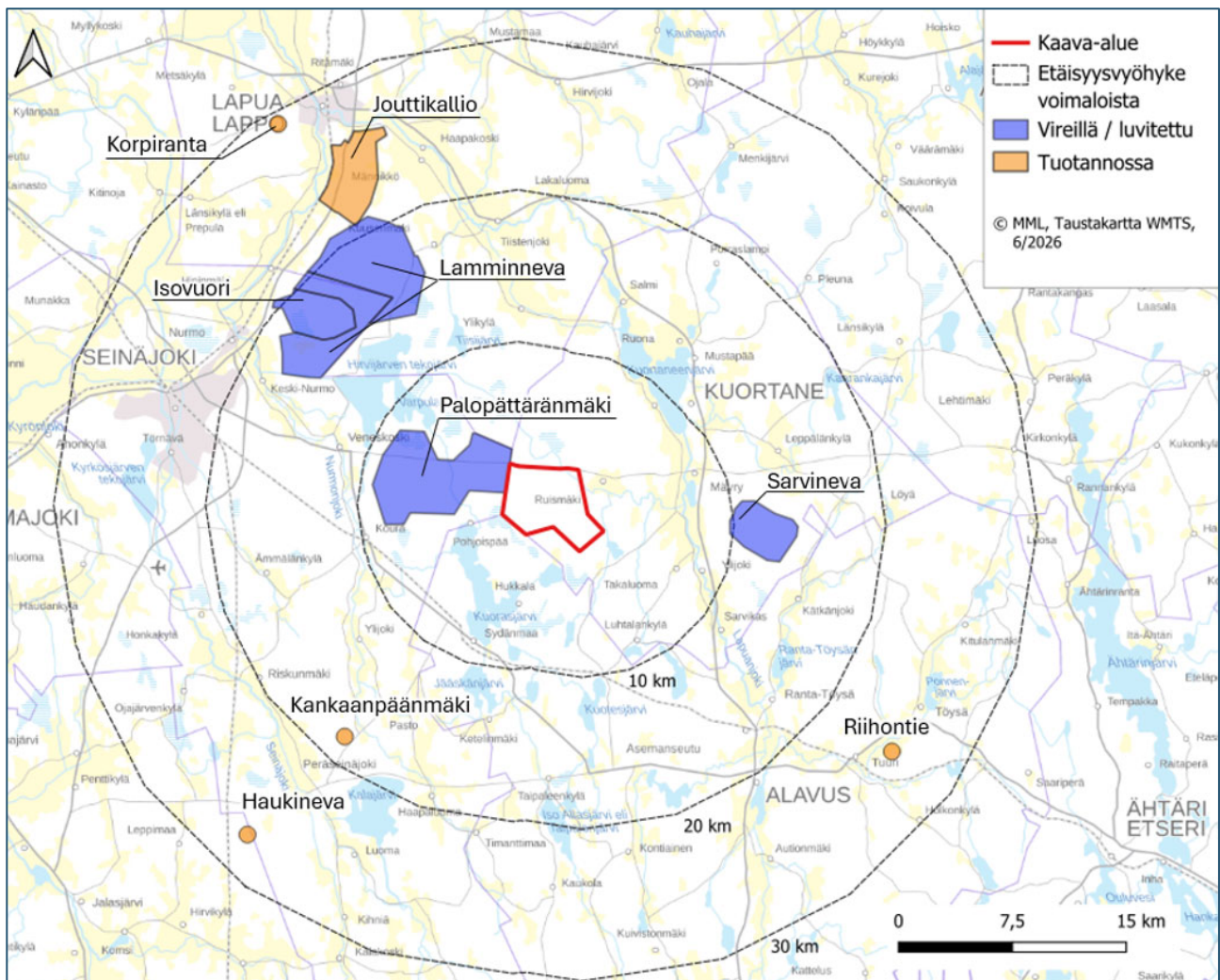
Kuva 4. Ranta-asemakaavat ja asemakaavat kaava-alueen lähistöllä. © MML, taustakartta

2.6 Liittyminen muihin hankkeisiin

Hietaharjuncankaan tuulivoimapuiston läheisyyteen sijoittuvat muut valmisteilla, rakenteilla ja tuotannossa olevat tuulivoimahankkeet 30 kilometrin säteellä Hietaharjuncankaan voimaloista on esitetty seuraavassa kuvassa. Kaava-aluetta lähimmät tuotannossa olevat tuulivoima-alueet ovat Kankaanpäänmäki (3 voimalaa, noin 17,5 km kaava-alueen rajasta) ja Jouttikallio (6 voimalaa, 18,5 km kaava-alueen rajasta).

Hietaharjuncangasta lähimmät suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ovat max. 14 voimalan Palo-pättäränmäki, joka rajautuu kaava-alueen raja-alueen lännessä sekä 8 voimalan Sarvineva, joka sijaitsee noin 8,3 kilometrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta.

Kuva 5. Tuulivoimahankkeet Hietaharjunkankaan kaava-alueen ympäristössä. Pallomerkitä kuvaa pieniä 1-3 voimalan hankkeita.

3 YVA-menettelyn ja kaavan yhteen sovittaminen

Osayleiskaava on laadittu rinnakkain Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston YVA-menettelyn kanssa, siten, että YVA-menettelyn ja osayleiskaavan laadinta on sovitettu aikataulullisesti yhteen muun muassa järjestämällä yhteinen yleisötilaisuus YVA-ohjelma- ja OAS-vaiheessa sekä YVA-selostus- ja kaavaluonnosvaiheessa. Osayleiskaavoituksessa on hyödynnetty YVA:n yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Yhteysvi-
ranomainen on antanut perustellun päätelmän 12.4.2024 arviointiselostuksesta.

4 Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Alueidenkäyttölain 9 § mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

YVA-menettelyn aikana on laadittu seuraavat selvitykset, jotka toimivat kaavoituksen selvitysaineistona. Selvitysaineistoa on päivitetty kaavaprosessin aikana tarvittavilta osin suunnittelun edetessä.

- Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
- Maisema-asiantuntijan maastotarkastelut
- Arkeologinen inventointi
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Asukaskysely
- Luontoselvitykset
 - o kasvillisuus- ja luontotyyppi -inventointi
 - o Liito-oravainventointi
 - o Lintujen kevät- ja syysmuuttoselvitykset
 - o Pesimälinnustoinventointi
 - o Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi
 - o Pöllöinventointi
 - o Viitasammakkoselvitys
 - o Lepakkoselvitys
 - o Muun arvolajiston esiintymispotentiaalin arviointi muiden luontoselvitysten aikana
- Metsästäjähaastattelut
- Natura-arviointi

Selvityksinä huomioidaan soveltuvin osin myös maakunnalliset inventoinnit ja selvitykset, joka on laadittu maakuntakaavan taustaksi.

Vaikutusten arviointi perustuu osaltaan hankkeesta laadittavaan, YVA-lain mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiin. Ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista kootaan kaavaselostukseen keskeiset vaikutukset alueidenkäyttölain (AKL) 9 § ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 § mukaisesti. Vaikutuksia arvioidaan tällöin:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

5 Kaavaprosessi ja vuorovaikutus

5.1 Osalliset

Alueidenkäyttölaki edellyttää vuorovaikutusta kaavaa valmisteltaessa. Osalliset voivat ottaa kantaa kaavoitukseen sen eri vaiheissa.

Osallisia ovat (AKL 62 §):

- alueen maanomistajat
- ne, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
 - Kaavan vaikutusalueen asukkaat ja maanomistajat sekä yritykset ja elinkeinoharjoittajat
- ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - Kuortaneen kunnan eri hallintokunnat
 - Seinäjoen kaupunki
 - Lapuan kaupunki
 - Alavuden kaupunki
 - Alueen tuulivoimatoimija:
 - Ilmatar Kuortane Oy
 - Lupa- ja valvontavirasto
 - Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
 - Etelä-Pohjanmaan liitto
 - Seinäjoen museot
 - Museovirasto
 - Puolustusvoimat
 - Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
 - Fingrid Oyj
 - Elenia Verkko Oyj
 - EPV Alueverkko Oy
 - Fintraffic Lennonvarmistus Oy
 - Seinäjoen lentoasema Oy
 - Väylävirasto
 - Traficom
 - Metsähallitus
 - Metsäkeskus
 - Metsänhoitoyhdistys Metsäpohjanmaa
 - Metsänhoitoyhdistys Etelä-Pohjanmaa
 - Luonnonvarakeskus Luke
 - Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry
 - Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry
 - Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry
 - Kuortaneen yrittäjät ry
 - Kuortaneen riistanhoitoyhdistys
 - Alavuden-Töysän riistanhoitoyhdistys
 - Lakeuden riistanhoitoyhdistys
 - MTK-Kuortane
 - Kuortaneen Metsästysseura ry
 - Patiskan Metsästysseura ry
 - Kurjennevan Eränkävijät ry
 - Kouran Metsästysseura ry
 - Etelä-Pohjanmaan kotiseutu- ja museoyhdistys ry
 - Kuorasjärven pohjoispään kesämökkiseura
 - Kuortanes-Seura ry
 - Kurjennevan Turve Oy
 - Länsirantaaset
 - Etukuurtanelaaset
 - Mäyrin kyläyhdistys
 - Kylänraitti
 - Salmen kyläseura
 - Porraslampi seura ry
 - Ruonan rinki
 - Koura Seura ry
 - Keski-Nurmoon kyläseura ry
 - Veneskoski-Viitala seura ry
 - Ylijoki-Seura ry
 - Ämmälä-Seura ry
 - Suomen Erillisverkot Oy
 - Digita Oy
 - Telia Finland Oyj
 - Elisa Oyj
 - DNA Oy
 - Cinia Group Oy
 - Ilmatieteen laitos
 - Säteilyturvakeskus
- Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat

5.2 Osallistuminen, vuorovaikutuksen järjestäminen ja viranomaisyhteistyö

Kuulutukset julkaistaan VIISKUNTA -lehdessä sekä kunnan internet –sivuilla
www.kuortane.fi > Ilmoitukset

Kaavoituksen etenemistä voi seurata:

<https://kuortane.fi/rakentaminen-ja-ymparisto/rakennusvalvonta/vireilla-olevat-kaavat/>

Kaavan vireilletulo

- Osayleiskaavan vireilletulosta tiedotetaan paikallislehdessä sekä kunnan internet -sivuilla. Samalla asetetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville. (AKL 63 §).
- Osallisilla on mahdollisuus lausua mielipiteensä OAS:n riittävydestä.
- Järjestetään yhteinen yleisötilaisuus YVA-menettelyn kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelman nähtävilläolonaikana.
- Järjestetään aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu

Kaavan valmisteluvaihe

- Valmisteluvaiheen kuulemisesta kuulutetaan ja kaavaluonnosaineisto (kartta, selostus ja erillisselvitykset) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kuulemisesta tiedotetaan lehti-ilmoituksella ja kunnan internet -sivuilla.
- Kuulutuksessa ilmoitetaan ajankohta, jolloin kaavaluonnokseen voi tutustua ja siitä antaa suullisia tai kirjallisia mielipiteitä. Mielipiteiden tekotapa ja jättöpaikka ilmoitetaan kuulutuksessa. Viranomaisilta pyydetään lausunnot. (AKL 62 § ja MRA 30 §).
- Järjestetään yhteinen yleisötilaisuus YVA-menettelyn kanssa kaavaluonnoksesta sekä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta nähtävilläolonaikana.
- Järjestetään viranomaisneuvottelu/-työneuvottelu ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista.

Kaavan ehdotusvaihe

- Ehdotusvaiheen kuulemisesta kuulutetaan ja kaavaehdotusaineisto (kartta, selostus ja erillisselvitykset) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kuulemisesta tiedotetaan lehti-ilmoituksella, kunnan internet -sivuilla ja kirjeitse maanomistajia. (AKL 65 § ja MRA 19 §).
- Kuulutuksessa ilmoitetaan ajankohta, jolloin kaavaehdotukseen voi tutustua ja siitä antaa kirjallisia muistutuksia. Muistutusten tekotapa ja jättöpaikka ilmoitetaan kuulutuksessa. Viranomaisilta pyydetään lausunnot.
- Järjestetään yleisötilaisuus kaavaehdotuksen nähtävilläolonaikana.
- Järjestetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu.

Kaavan hyväksymisvaihe

- Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan vastineet. Perusteltu vastine lähetetään niille, jotka ovat toimittaneet osoitetietonsa. (AKL 65 §)

- Kunnanvaltuustolla on päätösvalta kaavan hyväksymisestä (hyväksyy tai ei hyväksy) kunnanhallituksen esityksestä.
- Osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä kuulutetaan. (AKL 67 § ja MRA 94 §).
- Kunnan on lähetettävä viivytyksettä yleiskaavan hyväksymistä koskeva päätös sekä kaavakartta ja -selostus Lupa- ja valvontavirastolle. (MRA 94 §).
- Hyväksymistä ilmoitetaan niille kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä pyytäneet kaavan ollessa nähtävillä. (MRA 94 §)

Muutoksenhaku

- Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuden siten, kun kuntalaissa säädetään. (AKL 188 §). Valitusaika 30 vuorokautta.
- Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaa kuulutuksella (MRA 93 §). Kuulutukset julkaistaan sanomalehdessä ja kunnan internet-sivuilla.

Suunnittelun, osallistumisen, viranomaisyhteistyön ja vuorovaikutuksen eteneminen on kuvattu kaavaselostuksessa.

5.3 Alustava aikataulu

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kesä 2022
- Osayleiskaavan valmisteluvaihe loppuvuosi 2023– alkuvuosi 2024
- Osayleiskaavan ehdotusvaihe syksy 2026
- Osayleiskaavan hyväksyminen loppuvuosi 2026 – alkuvuosi 2027

6 Yhteystiedot

<u>Kaavoittaja:</u>	<u>Kaavakonsultti:</u>	<u>Toimija:</u>
Kuortaneen kunta Keskustie 52 63100 Kuortane www.kuortane.fi Rakennustarkastaja Katja Karonen +358 400 179 467 rakennustarkastaja@kuortane.fi tai kirjaamo@kuortane.fi	Plandea Oy iPark, Vaasantie 6 67100 Kokkola www.plandea.fi Projektipäällikkö, YKS 691 Ville Vihanta +358 50 590 6214 ville.vihanta@plandea.fi	Ilmatar Kuortane Oy Kanavaranta 1 00160 Helsinki www.ilmatar.com Hankekehityspäällikkö Elviira Ritari +358 40 655 0337 elviira.ritari@ilmatar.com

